

**Sprawozdanie z realizacji
Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej
i Ochrony Osób Doznających Przemocy
Domowej dla Miasta Bełchatowa
na lata 2024-2030
za 2024 rok**

Bełchatów, 2025

Urząd Miasta Bełchatowa

ul. Kościuszki 1 tel. +48 447 335 116
97-400 Bełchatów tel. +48 447 335 115
um@belchatow.pl www.belchatow.pl

Przemoc jest zjawiskiem powszechnym i zdarza się we wszystkich grupach społecznych, niezależnie od wykształcenia czy sytuacji ekonomicznej. Od wielu lat, statystycznie, najczęściej osobami doświadczającymi są kobiety i dzieci. Coraz częściej ujawniona zostaje przemoc wobec mężczyzn oraz osób starszych i niepełnosprawnych, które są w grupie ryzyka, m.in. ze względu na swoją zależność od osób trzecich, najbliższych, i konieczność szczególnej troski i opieki. Niezależnie od tego, kto jej doświadcza, przemoc jest zjawiskiem, które wymaga szybkiej interwencji.

Przemoc to jednorazowe lub powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie, wykorzystujące przewagę fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną, naruszające prawa lub dobra osobiste osoby doświadczającej przemocy, narażające ją na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia lub mienia, naruszające jej godność, nietykalność cielesną lub wolność, w tym seksualną, powodując szkody na jej zdrowiu fizycznym lub psychicznym, wywołujące cierpienie lub krzywdę. Zjawisko przemocy analizuje się na gruncie prawnym, psychologicznym, moralnym i społecznym. System przeciwdziałania przemocy w Polsce określa ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej, która 22 czerwca 2023 roku została znowelizowana, poprzez wprowadzenie szeregu zmian ustawą z dnia 9 marca 2023 o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz niektórych innych ustaw.

Ustawa ta definiuje przemoc domową jako akty przemocy fizycznej, psychicznej, seksualnej, ekonomicznej oraz cyberprzemoc, zdarzające się pomiędzy członkami rodziny lub gospodarstwa domowego, także między byłymi, lub obecnymi małżonkami/partnerami lub inną osobą pozostającą obecnie lub w przeszłości w trwałej relacji uczuciowej lub fizycznej niezależnie od wspólnego zamieszkiwania i gospodarowania, wstępnych, zstępnych i ich małżonków.

Istotną zmianą w znowelizowanej ustawie jest wprowadzenie definicji świadka - jest nią osoba, która posiada wiedzę na temat stosowania przemocy domowej lub widziała akt przemocy. Małoletni, będący świadkiem przemocy według nowych przepisów jest również w „Niebieskiej Karcie -A” wskazany, jako osoba doświadczająca przemocy. Zmiana ta, świadczy o coraz większej świadomości społeczeństwa nt. skutków doświadczeń traumatycznych u dzieci, wynikających z życia w środowisku nacechowanym zachowaniami przemocowymi, szczególnie między osobami znaczącymi dla dziecka (m.in. matki, ojca).

Zgłoszenia osób doświadczających przemocy i świadków stosowania przemocy najczęściej dotyczą przemocy psychicznej (*ośmieszanie, wyzwiska, ciągłe niepokojenie i inne*) oraz przemocy fizycznej (*popychanie, uderzanie, policzkowanie, szarpanie, kopanie*). Takie same formy przemocy są zgłaszane wobec dzieci, ponadto zaniedbywanie najbardziej podstawowych potrzeb dziecka - rozwojowych i emocjonalnych (*brak właściwego wyżywienia, ubrania, higieny, ochrony, bezpieczeństwa, wychowania, opieki lekarskiej, itd.*). Warto nadmienić fakt, że małoletni coraz częściej sami zgłaszają zachowania przemocowe ze strony najbliższych, najczęściej w szkole (*m.in. wyzwiska, krzyki, klapsy, bicie pasem, popychanie, szarpanie, zastraszanie, groźby*).

Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej dla Miasta Bełchatowa na lata 2024 - 2030 został opracowany przez Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej przy udziale Wydziału Spraw Społecznych Urzędu Miasta Bełchatowa i Zespołu ds. Przeciwdziałania Przemocy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Bełchatowie i przyjęty Uchwałą Nr III/7/24 Rady Miejskiej w Bełchatowie z dnia 27 maja 2024 roku.

Zgodnie z zapisami Programu, realizację działań monitoruje Wydział Spraw Społecznych Urzędu Miasta Bełchatowa przy współpracy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Bełchatowie, a wyniki prezentowane są w corocznym sprawozdaniu.

Głównym celem Programu jest zwiększenie skuteczności bełchatowskiego systemu przeciwdziałania przemocy domowej oraz zmniejszenie skali tego zjawiska na terenie Bełchatowa, poprzez organizację działań profilaktycznych i edukacji społeczności lokalnej oraz zwrócenie uwagi opinii publicznej na problem przemocy domowej, rozwój poradnictwa specjalistycznego dla osób doznających przemocy domowej, zwiększenie skuteczności oddziaływań wobec osób stosujących przemoc domową, rozwój kompetencji zawodowych pracowników służb, instytucji i organizacji zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy domowej poprzez regularne szkolenia i superwizje, by udzielana pomoc osobom uwikłanym w przemoc była profesjonalna i skuteczna.

Adresatami Programu są osoby doświadczające i stosujące przemoc, świadkowie stosowanej przemocy, rodziny zagrożone zjawiskiem przemocy, przedstawiciele służb pracujących z osobami i rodzinami uwikłanymi w przemoc.

Niniejsze sprawozdanie podsumowuje działania podjęte w okresie od stycznia do grudnia 2024 roku przez realizatorów Programu.

Sprawozdanie z realizacji Programu w 2024 r. przygotowano w oparciu o dane statystyczne przekazane przez następujące podmioty:

- Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej,
- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Bełchatowie (w tym: Świetlicę Socjoterapeutyczną „Ster” oraz Świetlicę Środowiskową „Promyk”),
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie,
- Miejską Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Straż Miejską,
- Komendę Powiatową Policji,
- Sąd Rejonowy,
- Prokuraturę Rejonową,
- Poradnię Życia Rodzinnego,
- szkoły i placówki oświatowe,
- organizacje pozarządowe,
- Środowiskowy Dom Samopomocy „Koniczynka”,
- Szpital Wojewódzki w Bełchatowie im. Jana Pawła II,
- Żandarmerię Wojskową w Łasku,
- Poradnię Psychologiczno - Pedagogiczną w Bełchatowie.

Oceny stopnia realizacji celów zawartych w Programie dokonano w oparciu o określone w nim wskaźniki, przyporządkowane do poszczególnych działań przedstawionych i uszczegółowionych w dalszej części przedmiotowego sprawozdania.

CEL SZCZEGÓŁOWY 1. Organizacja działań profilaktycznych i edukacyjnych społeczności lokalnej.

DZIAŁANIA	REALIZATORZY I PARTNERZY	TERMIN REALIZACJI	WSKAŹNIK REALIZACJI CELU
1.1. Udział w kampaniach społecznych/konferencjach i szkoleniach o charakterze edukacyjnym na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej.	- Wydział Spraw Społecznych UMB - Zespół Interdyscyplinarny - MOPS - Komenda Powiatowa Policji - Sąd Rejonowy w Bełchatowie - Prokuratura Rejonowa - Straż Miejska - Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (MKRPA) - placówki oświatowe - organizacje pozarządowe	2024-2030	- liczba kampanii społecznych/konferencji - 6 - liczba szkoleń - 26
1.2. Upowszechnienie materiałów informacyjno-edukacyjnych na temat przemocy domowej i jej negatywnych skutków.		2024-2030	liczba materiałów edukacyjnych: ulotek, plakatów, informatorów, artykułów prasowych - 1330
1.3. Podejmowanie działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej.		2024-2030	- liczba działań profilaktycznych - 120 - liczba podmiotów biorących udział w tych działaniach - 39 - liczba opracowanych standardów ochrony małoletnich - 42 (MOPS wraz z prowadzonymi świetlicami, świetlice środowiskowe - Arka i Przystań, publiczne i niepubliczne placówki oświatowe - żłobki, przedszkola, szkoły podstawowe, liceum)

CEL SZCZEGÓŁOWY 2. Rozwój pomocy specjalistycznej w formie poradnictwa, działań wspierających oraz terapeutycznych dla osób doznających przemocy domowej.

DZIAŁANIA	REALIZATORZY I PARTNERZY	TERMIN REALIZACJI	WSKAŹNIK REALIZACJI CELU
2.1. Zapewnienie pomocy specjalistycznej w formie poradnictwa (rodzinnego, psychologicznego, pedagogicznego, prawnego, socjalnego, dotyczącego uzależnień i przemocy domowej) działań wspierających, terapeutycznych oraz miejsca schronienia dla osób doznających przemocy domowej.	- MOPS - organizacje pozarządowe - placówki oświatowe - Wydział Spraw Społecznych UMB	2024-2030	- liczba osób objętych pomocą w różnorodnych formach wsparcia - 175 - liczba podmiotów udzielających pomocy w formie poradnictwa, działań wspierających lub terapeutycznych - 2 (MOPS, Poradnia Życia Rodzinnego) - placówki oświatowe udzielały wsparcia pedagogicznego i psychologicznego uczniom wskazanym jako osoby doświadczające przemocy - liczba zapewnionych miejsc schronienia - 0
2.2. Prowadzenie pracy socjalnej w rodzinach dotkniętych przemocą.	MOPS	2024-2030	- liczba rodzin objętych działaniami pracy socjalnej ze względu na przemoc - 205 - liczba dzieci w tych rodzinach - 121

2.3. Prowadzenie aktywnej, interdyscyplinarnej współpracy służb w ramach procedury „Niebieskie Karty”	• Zespół Interdyscyplinarny • Komenda Powiatowa Policji • MOPS • placówki ochrony zdrowia • placówki oświatowe • MKRPA • Sąd Rejonowy • Prokuratura Rejonowa	2024-2030	• liczba sporządzonych formularzy „Niebieskie Karty - A, C, D” - „NK-A” - 142 szt.; „NK-C” - 121 szt.; „NK-D”-107 szt. • liczba prowadzonych procedur „Niebieskie Karty” - 221 (w tym 79 z 2023 r.) • liczba osób doznających przemocy domowej objętych działaniami w ramach procedury „Niebieskie Karty” - 249 (108 kobiet, 20 mężczyzn, 121 dzieci) • liczba rodzin, osób i dzieci w rodzinach objętych procedurą „Niebieskie Karty”- 213 rodzin, 410 osób, w tym 121 dzieci • liczba instytucji i specjalistów zaangażowanych w realizację procedury „Niebieskie Karty” - 98 specjalistów z 39 instytucji
CEL SZCZEGÓŁOWY 3. Zwiększenie skuteczności oddziaływań wobec osób stosujących przemoc domową.			
DZIAŁANIA	REALIZATORZY I PARTNERZY	TERMIN REALIZACJI	WSKAŹNIK REALIZACJI CELU
3.1. Prowadzenie działań w ramach procedury „Niebieskie Karty” skierowanych do osób stosujących przemoc.	• Zespół Interdyscyplinarny • grupy diagnostyczno-pomocowe	2024-2030	• liczba spotkań grup diagnostyczno-pomocowych z osobą stosującą przemoc domową - 114 • liczba wypełnionych formularzy „Niebieskich Kart - D” - 107 szt. • liczba procedur „Niebieskie Karty” zakończona z powodu ustania przemocy - 118
3.2. Prowadzenie działań wobec osób stosujących przemoc domową nadużywających alkoholu, środków psychoaktywnych, w tym motywowanie do podjęcia leczenia odwykowego lub kierowanie do MKRPA.	• Zespół Interdyscyplinarny • grupy diagnostyczno-pomocowe • MKRPA	2024-2030	• liczba wszczętych procedur „Niebieskie Karty-A”, w których osoby stosujące przemoc były pod wpływem alkoholu, środków psychoaktywnych - 90 • liczba rodzin, w których występuje problem nadużywania alkoholu lub środków psychoaktywnych - 61 • liczba osób skierowanych do MKRPA - 15 • liczba osób, które ukończyły leczenie odwykowe - 2

3.3. Prowadzenie działań motywujących do uczestnictwa osób stosujących przemoc w programach korekcyjno-edukacyjnych i psychologiczno-terapeutycznych.	• Zespół Interdyscyplinarny • grupy diagnostyczno-pomocowe • Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie	2024-2030	• liczba osób, które przystąpiły do programów korekcyjno-edukacyjnych i psychologiczno-terapeutycznych - 0 • liczba osób, które ukończyły program korekcyjno-edukacyjny i psychologiczno-terapeutyczny - 0 - 1 osoba została skierowana przez grupy diagnostyczno-pomocowe - 4 osoby zmotywowane przez grupy diagnostyczno-pomocowe zgłosiły się indywidualnie - motywowano 125 osób
3.4. Podejmowanie działań interwencyjnych i prawnych wobec osób stosujących przemoc domową.	• Komenda Powiatowa Policji • Prokuratura Rejonowa • Sąd Rejonowy • Zespół Interdyscyplinarny	2024-2030	• liczba interwencji domowych - 89 • liczba osób zatrzymanych podczas interwencji - 37 • liczba prowadzonych postępowań przygotowawczych w sprawie znęcania się nad rodziną z uwzględnieniem spraw zakończonych aktem oskarżenia - 57 w tym 11 zakończonych aktem oskarżenia. • liczba wydanych nakazów opuszczenia mieszkania, zakazów zbliżania - 42 • liczba osób skazanych za znęcanie się nad rodziną - 20 • liczba osób skierowanych przez sąd do udziału w programach oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc - 12
CEL SZCZEGÓŁOWY 4. Rozwój kompetencji zawodowych pracowników służb, instytucji i organizacji zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy domowej.			
DZIAŁANIA	REALIZATORZY I PARTNERZY	TERMIN REALIZACJI	WSKAŹNIK REALIZACJI CELU
4.1. Organizacja i dofinansowywanie szkoleń z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej podnoszących kompetencje i kwalifikacje zawodowe osób działających na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej.	• Wydział Spraw Społecznych UMB • MOPS • Zespół Interdyscyplinarny	2024-2030	• liczba szkoleń - 3 • liczba osób uczestniczących w szkoleniach - 25
4.2. Wdrożenie systemu wsparcia dla osób pracujących bezpośrednio z osobami uwięzowanymi w przemoc poprzez zapewnienie poradnictwa i wsparcia psychologicznego (superwizja, coaching, grupy wsparcia).	• Wydział Spraw Społecznych UMB • Zespół Interdyscyplinarny • MOPS	2024-2030	• liczba osób korzystających z poradnictwa i wsparcia psychologicznego - 15 • liczba godzin poradnictwa i wsparcia psychologicznego - 22 godziny superwizji

WNIOSKI

Z przedstawionych danych statystycznych wynika, że obowiązujące przepisy prawne i system przeciwdziałania przemocy domowej dają realne możliwości udzielania adekwatnej pomocy i wsparcia oraz zapewnienia bezpieczeństwa osobom, które doświadczają przemocy domowej. Procedura „Niebieskie Karty”, jako interwencyjno-pomocowe narzędzie interdyscyplinarnej pracy służb, umożliwia profesjonalne podejście do problematyki przemocy, ułatwia rozpoznanie i udokumentowanie przypadków i rodzajów przemocy oraz może być ważnym dowodem w sprawach karnych i rodzinnych. W realizację procedury w 2024 r. zaangażowanych było **98 specjalistów z 39 instytucji** z terenu Bełchatowa.

W 2024 r. do przewodniczącej Zespołu Interdyscyplinarnego w Bełchatowie wpłynęły 142 formularze „Niebieskich Kart -A”, w tym:

- 87 założone przez funkcjonariuszy KPP w Bełchatowie,
- 37 założone przez pracowników jednostek pomocy społecznej,
- 17 założonych przez przedstawicieli oświaty,
- 1 przez Miejską Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Niebieskie Karty, które wpłynęły w 2024 r. w liczbie 142 formularzy dotyczyły 113 rodzin, w tym 98 nowych rodzin, 11 rodzin z 2023 r. i 4 rodziny z 2023 r., w których prowadzony był monitoring po zakończeniu procedury. W 4 przypadkach wszczęto procedurę „Niebieskie Karty” przez pracowników MOPS na podstawie zgłoszeń podejrzenia wystąpienia przemocy. Zmianą przepisów ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej, wprowadzona została możliwość zgłaszania do Zespołu Interdyscyplinarnego podejrzenia wystąpienia przemocy, powołania grupy diagnostyczno-pomocowej celem uznania braku zasadności wszczęcia procedury „Niebieskie Karty” lub jej wszczęcia. W ramach tej procedury wpłynęło 31 zgłoszeń dotyczących podejrzenia przemocy w 28 rodzinach. W 24 rodzinach nie potwierdzono występowania przemocy - zaproponowano pomoc i wsparcie adekwatne do zdiagnozowanego problemu (m.in. konflikt okotorozwodowy, problemy wychowawcze, zaburzenia i choroby psychiczne, trudności w opiece nad osobą starszą i/lub niepełnosprawną).

Ponadto w 2024 r. prowadzone były również procedury „Niebieskie Karty” z 2023 r. w:

- 64 rodzinach procedury „Niebieskie Karty” w oparciu o 79 formularzy „Niebieskie Karty - A” wypełnione w 2023 r. (w 11 rodzinach karty wpłynęły również w 2024 r.),
- 27 rodzinach prowadzony był monitoring kart zakończonych w 2023 r., z których w 4 rodzinach w 2024 r. ponownie wypełniono formularz „Niebieskie Karty-A”.

Łącznie pomocą w 2024 r. objęto 213 rodzin.

Osobami stosującymi przemoc domową są najczęściej mężczyźni, a osobami doświadczającymi przemocy - kobiety, w przypadku osób dorosłych małżonkowie i partnerzy, w odniesieniu do dzieci - rodzice, partnerzy matek. W 2024 roku liczba dzieci wskazanych w formularzu „Niebieska Karta - A” jako osoby doświadczające przemocy zmniejszyła się z 106 (dane z 2023 r.) do 81, co może być spowodowane pracą grupy diagnostyczno - pomocowej z rodziną na podstawie zgłoszenia i odstąpieniem od wszczęcia procedury. Jednak fakt doświadczania przemocy przez dzieci stanowi duży odsetek wszczynanych procedur, tj. 45% wszystkich wypełnionych w 2024 roku formularzy „Niebieska Karta-A” (64 formularze w 57 rodzinach). Zjawisku przemocy często towarzyszy problem uzależnienia od alkoholu lub środków psychoaktywnych. Liczba wszczynanych procedur w rodzinach z problemem uzależnień

zmałała i wyniosła w 2024 r. - 90 (87 alkohol, 3 środki psychoaktywne), co stanowi 63% wszystkich wypełnionych w 2024 roku formularzy „Niebieska Karta-A”. W 2023 r. było to 135 procedur „Niebieska Karta A”, tj. 83% wypełnianych formularzy „Niebieska Karta-A” w 2023 r.

W roku 2024 w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Bełchatowie ponownie zapewniono pomoc pedagoga - specjalisty ds. pracy z osobami stosującymi przemoc przy Zespole ds. Przeciwdziałania Przemocy MOPS - 25 osób skorzystało z 76 porad. Swoją działalność kontynuowała również Grupa Radzenia Sobie z Przemocą „Azymut” - w spotkaniach uczestniczyło 12 kobiet. Dzieci z rodzin, w których zdiagnozowano problem przemocy i prowadzono procedurę „Niebieskie Karty” były objęte pomocą pedagogów i psychologów szkolnych, Poradni Psychologiczno - Pedagogicznej, psychologów w Zespole Poradnictwa Specjalistycznego, udzielana była pomoc w dwóch świetlicach prowadzonych przez MOPS - Socjoterapeutycznej „Ster” i Środowiskowej „Promyk”. Ponadto 14 rodzin, w których wychowywało się 25 dzieci, było objętych pomocą asystenta rodziny celem zwiększenia kompetencji rodzicielskich poprzez edukację z zakresu porozumienia bez przemocy.

W Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Bełchatowie od 2017 r. jest wyodrębniona komórka organizacyjna - Zespół ds. Przeciwdziałania Przemocy składający się z koordynatora, który pełni funkcję Przewodniczącej Zespołu oraz pięciu pracowników socjalnych, którzy zajmują się obsługą organizacyjno - techniczną Zespołu Interdyscyplinarnego i grup diagnostyczno-pomocowych. Podejmują oni również działania na rzecz przeciwdziałania przemocy w środowisku oraz pracują z rodzinami dotkniętymi przemocą. W okresie sprawozdawczym, z powodu urlopu macierzyńskiego psychologa - koordynatora zespołu, 5 lutego nastąpiła zmiana na stanowisku koordynatora Zespołu ds. Przeciwdziałania Przemocy, co skutkowało również wybraniem nowego przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego.

W związku z ustawą z dnia 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw dokonano zmian wprowadzających m.in. obowiązek przyjęcia standardów ochrony małoletnich, przez:

- organ zarządzający jednostką systemu oświaty, o której mowa w art. 2 pkt 1-8 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. - Prawo oświatowe (Dz.U. z 2023 r. poz. 900), oraz inną placówką oświatową, opiekuńczą, wychowawczą, resocjalizacyjną, religijną, artystyczną, medyczną, rekreacyjną, sportową lub związaną z rozwijaniem zainteresowań, do której uczęszczają albo w której przebywają lub mogą przebywać małoletni;
- organizatora działalności oświatowej, opiekuńczej, wychowawczej, resocjalizacyjnej, religijnej, artystycznej, medycznej, rekreacyjnej, sportowej lub związanej z rozwijaniem zainteresowań przez małoletnich.

Zmiany te wprowadziły obowiązek opracowania standardów ochrony małoletnich, określające m.in. zasady rekrutacji personelu, zasady bezpiecznych relacji pomiędzy personelem placówki a dziećmi, procedurę interwencji w przypadku podejrzenia krzywdzenia dzieci, zasady ochrony danych osobowych. Przepisy weszły w życie 15 lutego, placówki miały czas na realizację obowiązku do 15 sierpnia 2024 r.

Wiele podmiotów z terenu Bełchatowa, tj. szkoły, placówki oświatowe, Straż Miejska, Komenda Powiatowa Policji, MOPS, realizują działania skierowane do pedagogów, nauczycieli, seniorów, dzieci i rodziców, które dotyczą przeciwdziałania przemocy domowej, m.in. szkolenia, programy i zajęcia profilaktyczne w szkołach, pogadanki szkolne dotyczące mechanizmów przemocy z uwzględnieniem

wieku adresatów. W ramach **Kampanii Dzieciństwo bez Przemocy** w dniach 08.10 - 19.11.2024 r. wskazane poniżej podmioty publiczne z terenu Bełchatowa podejmowały następujące działania, m.in.:

- biblioteka - przeprowadzono tematyczne lekcje biblioteczne, natomiast ostatniego dnia kampanii podświetlono budynek na czerwono.
- Miejskie Centrum Kultury - zamieściło na swojej stronie internetowej i profilu w mediach społecznościowych grafikę BIERZEMY UDZIAŁ W KAMPANII DZIECIŃSTWO BEZ PRZEMOCY, 19 listopada 2024 r. podświetlono zewnętrzną ścianę budynku MCK PGE Giganty Mocy, a fotografię z podświetlonym budynkiem zamieszczono na profilu na Facebooku.
- Przedszkole Samorządowe nr 2 - 8 października umieściło na internetowej stronie przedszkola oraz na portalu społecznościowym informacje o włączeniu się w kampanię. Przez cały okres kampanii od 8.10-19.11.2024 r. nauczycielki w swoich grupach (10 grup przedszkolnych) przeprowadziły zajęcia edukacyjne wg scenariusza zaproponowanego przez organizatora - Fundację Dajemy Dzieciom Siłę - „Chrońmy dzieci - scenariusz zajęć dla dzieci w wieku przedszkolnym z zakresu profilaktyki przemocy i wykorzystywania seksualnego”. Ponadto 18 listopada w przedszkolu odbyły się zajęcia podsumowujące akcję, dzieci ubrały się w ten dzień na czerwono oraz uczestniczyły w zajęciach edukacyjnych na temat „Prawa Dziecka”, podczas których utrwaliły swoje prawa i przypomniały sobie podstawową zasadę bezpieczeństwa, a 19 listopada, na zakończenie akcji, podświetlono salę w budynku na czerwono.
- Przedszkole Samorządowe nr 5 - w każdej grupie odbył się cykl zajęć edukacyjnych oparty na sześciu scenariuszach pt.: „Chronimy dzieci”, które poświęcone były tematowi przemocy wobec dzieci i sposobom im przeciwdziałania. Ponadto zostały zamieszczone informacje na stronie internetowej oraz plakaty o trwającej kampanii. Przedszkole zostało podświetlone na czerwono w dzień finału.
- Przedszkole Samorządowe nr 7 im. Krasnala Hałabały - w grupie 6-latków odbyły się warsztaty pt. „Gadki z psem”, których celem było nauczenie dzieci zasad chroniących je przed wykorzystaniem seksualnym. Warsztaty te pozwoliły także na rozwijanie umiejętności rozpoznawania trudnych i niebezpiecznych sytuacji oraz właściwego reagowania na nie. W „Kąciku rodzica” umieszczono materiały informacyjne dotyczące kampanii. Na znak solidarności z ideą kampanii przedszkole zostało podświetlone na kolor czerwony.
- Przedszkole Samorządowe nr 4 w Bełchatowie - „Bezpieczeństwo dziecka w kontaktach z osobami dorosłymi” - cykl spotkań, pogadanek, prezentacji, zajęć profilaktycznych w ramach współpracy ze Strażą Miejską w Bełchatowie - przez cały rok, „Gadki z psem” - projekt fundacji „Dzieciństwo bez przemocy” - film edukacyjny dla dzieci i praca metodą dramy. Scenki sytuacyjne dotyczące umiejętnego odmawiania, proszenia o pomoc, sygnalizowania niepokojących zachowań ze strony innych osób - 18.11.2024 r. Oświetlenie budynku przedszkola na kolor czerwony - 19.11.2024 r.
- Przedszkole Samorządowe nr 8 im. „Bajkowy Zakątek” - broszura przygotowana dla rodziców związana z tematyką przemocy, gazetka przygotowana na holu przedszkola, oglądanie filmu

edukacyjnego pt. „Gadki z psem” - pogadanka na temat filmu, podświetlenie budynku przedszkola na kolor czerwony w dniu podsumowującym kampanię.

- Szkoła Podstawowa Nr 1 - w klasach pojawiły się: gazetki ściennie nt. Międzynarodowego Dnia bez Przemocy, wystawy zdjęć uczniów zatytułowane „Szczęśliwe dziecko”, w szkole rozprowadzone zostały ulotki związane z kampanią. Na stronie szkoły i na Facebooku pojawiały się informacje związane z kampanią. Szkoła została rozświetlona na czerwono.
- Szkoła Podstawowa Nr 4 - Podczas godzin wychowawczych odbył się cykl zajęć wychowawczo - profilaktycznych, poruszających problematykę przemocy rówieśniczej, cyberprzemocy oraz przemocy domowej. Odbyły się „Gadki z psem” - zajęcia z zakresu profilaktyki wykorzystywania seksualnego, zrealizowane wśród uczniów klasy II oraz III. Odbyła oraz konferencja skierowana do rodziców pn. „Kreatywne, zdrowe psychicznie i fizycznie pokolenie Polaków” oraz promocja kampanii na stronie oraz Facebooku.
- Szkoła Podstawowa Nr 8 - akcja profilaktyczna „Pełni mocy bez przemocy” oraz ogólnopolska kampania „Dzieciństwo bez przemocy”. Na stronie internetowej szkoły zamieszczono informację o przystąpieniu do ogólnopolskiej kampanii „Dzieciństwo bez przemocy” oraz przygotowano i umieszczono na korytarzu szkolnym tablicę z informacjami: po co jest taka kampania, czemu służy, jak reagować na przemoc wobec dziecka i gdzie zgłosić się o pomoc w przypadku znalezienia się w takiej sytuacji. Uczniowie brali udział w lekcjach online udostępnionych przez Fundację Dajemy Dzieciom Siłę oraz lekcjach prowadzonych przez nauczycieli, zgodnie ze scenariuszami, które były dostępne na stronie internetowej fundacji. Finałem kampanii było wypuszczenie czerwonych baloników do nieba oraz marsz całej społeczności szkolnej z transparentami eksponującymi hasła przeciwdziałające przemocy i krzywdzeniu dzieci. Nad bezpieczeństwem społeczności szkolnej czuwali funkcjonariusze Straży Miejskiej w Bełchatowie. Tego dnia cała społeczność szkolna ubrała się na kolor czerwony.
- Zespół Szkolno - Przedszkolny nr 9 w Bełchatowie - dnia 19 listopada 2024 r. o godzinie 17.00 budynek szkoły został podświetlony na czerwono jako symbol jedności z osobami doznającymi przemocy domowej. Przeprowadzono szereg zajęć profilaktycznych z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej.
- Szkoła Podstawowa nr 13 - przeprowadzono przez nauczycieli 15 lekcji online dla uczniów klas 0-VIII, m.in.: „Sieciaki mają moc, czyli o sztuce doceniania”, „Moje ciało jest moje”. W grupach wiekowych zrealizowano odpowiednie dla wieku i potrzeb tematy: Sieciakowa lekcja: Internet bez Przemocy!, Dopamina - jak budować dobre relacje rówieśnicze, a stawiać granice w tych toksycznych? , Przemoc? Dowiedz się, jak reagować i jak telefon zaufania może Ci pomóc. Podczas finału odbyły się różnorodne wydarzenia edukacyjne, takie jak prelekcje, warsztaty, konkursy plastyczne i wystawy, które miały na celu nie tylko informowanie o tym, jak rozpoznać oznaki przemocy, ale także promowanie bezpiecznych i wspierających środowisk wychowawczych. Budynek szkoły został rozświetlony na czerwono.
- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Bełchatowie - w dniu finału budynek Ośrodka został podświetlony na czerwono. Przeprowadzono szkolenie przez pedagoga p. Janinę Chojnicką pn. „Uważne rodzicielstwo bez przemocy”. W świetlicy socjoterapeutycznej „Ster” oraz

środowiskowej „Promyk” przeprowadzono 4 zajęcia w ramach kampanii, m.in. „Gadki z psem”, „Chronimy dzieci - mówię głośno na co się nie zgadzam”, „O hejcie i samokontroli”. W holu Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej przy ul. Staszica 18 w Bełchatowie, w ramach kampanii, prezentowane były prace plastyczne dzieci ze świetlicy „Ster” i „Promyk”.

W celu rozwoju kompetencji zawodowych specjaliści pracujący w obszarze przeciwdziałania przemocy wzięli również udział w 26 szkoleniach oraz 6 konferencjach:

Zespół Interdyscyplinarny i pracownicy MOPS:

- Szkolenie pn. „Szkolenie online w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej dla członków Zespołów Interdyscyplinarnych oraz grup diagnostyczno-pomocowych z terenu województwa łódzkiego”, 3 dniowe, online, zorganizowane przez RCPS w Łodzi.
- Szkolenie: „Prawne aspekty przeciwdziałania przemocy domowej”, zorganizowane przez PCPR w Bełchatowie w dniu 25 października 2024 r.
- Szkolenie pn. „Zarządzanie stresem i przeciwdziałanie wypaleniu zawodowemu specjalistów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej oraz przeciwdziałania uzależnieniom”, zorganizowane przez RCPS, które odbyło się w dniach 12 - 13 grudnia 2024r.

Szkolenia dla funkcjonariuszy Policji prowadzone przez kadrę zarządzającą Komendy Powiatowej Policji w Bełchatowie:

- Zagadnienia przemocy w rodzinie. Procedura Niebieskie Karty.
- KPP - Problematyka dotycząca przemocy w rodzinie policyjnej. Moc tak, przemoc nie.
- KPP - Postępowanie policjantów w związku z wydaniem nakazu, zakazu.

Szkolenia dla pracowników oświaty:

- Obowiązek szkoły w obszarze ochrony małoletnich przed krzywdzeniem.
- Standardy ochrony małoletnich i ich rola w budowaniu dzieciństwa bez przemocy.
- Przemoc rówieśnicza (online i offline), jak rozmawiać, rozpoznawać i skutecznie reagować na krzywdzenie dzieci.
- Szczęśliwe dzieciństwo, to bezpieczne dzieciństwo - jak rozpoznawać i reagować na krzywdzenie dzieci.
- Zdarzenia kryzysowe w szkole - kluczowe procedury i decyzje.
- Wdrożenie procedury „Niebieskie Karty” w placówce oświatowej.
- Zachowania ryzykowne, autodestrukcyjne, samobójstwa dzieci i młodzieży.
- Profilaktyka, diagnoza, przemoc.
- Procedura przygotowania wniosku o wgląd w sytuację rodziny.
- Niebieska Karta - aktualizacja informacji.
- Przemoc rówieśnicza - jak jej zapobiegać.
- Dzieciństwo bez przemocy.
- Standardy ochrony małoletnich.

- Przeciwdziałanie przemocy, prawne aspekty.
- Zdrowie psychiczne dzieci i młodzieży - wyzwania naszych czasów.

Żandarmeria Wojskowa

- Prawne aspekty przeciwdziałania przemocy.

Kuratorzy sądowi:

- Przeciwdziałanie wykorzystaniu seksualnemu małoletnich poniżej lat 15.
- Procedura Niebieskiej Karty, dokumentacja i zadania grup diagnostyczno-pomocowych oraz Zespołów Interdyscyplinarnych po zmianie przepisów ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej. Procedura udzielania dziecku ochrony na podstawie art. 12 a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej - zorganizowane przez M-M Centrum Usług Szkoleniowo-Doradczych, Grębków.
- Zadania i kompetencje członków ZI oraz grup diagnostyczno-pomocowych, standardy ochrony małoletnich, zmiana ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej, dialog motywujący w pracy członka grupy diagnostyczno-pomocowej.
- Psychologiczne i pedagogiczne aspekty pracy z osobami stosującymi przemoc domową, seksualną oraz osobami uzależnionymi, zorganizowane przez KSSiP.

Konferencje:

- Budowanie zintegrowanego systemu pomocy psychologiczno - pedagogicznej dla dzieci, młodzieży i rodzin w dniu 10 października 2024 r., zorganizowana przez Stowarzyszenie MOST w Bełchatowie. (47 osób).
- Kreatywne, zdrowe psychicznie i fizycznie pokolenie Polaków - zorganizowana 22 października 2024 r. przez Szkołę Podstawową nr 4 im. Stefana Żeromskiego w Bełchatowie. (2 osoby).
- Nie mów nikomu co się dzieje w domu - zorganizowana przez Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Żelowie, Zespół Interdyscyplinarny w Żelowie, MKRPA w Żelowie, w dniu 08 listopada 2024 r.
- Konferencja szkoleniowa pn. „Przemoc wobec dzieci - warsztaty wokół przemocy - nowelizacja ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej”. Konferencja zorganizowana 19 listopada 2024 r., przez RCPS w Łodzi, w ramach Ogólnopolskiej Kampanii „Dzieciństwo bez Przemocy” organizowanej przez Fundację Dajemy Dzieciom Siłę oraz Krajową Koalicję na Rzecz Ochrony Dzieci.
- XI Konferencja pod hasłem „Wypalenie zawodowe - przeciwdziałanie depresji. Profilaktyka, interwencja, przemoc”, zorganizowana przez Ogólnopolskie Stowarzyszenie Miejskich i Gminnych Ośrodków Pomocy Społecznej „RAZEM”, odbyła się w dniach 12 - 14 grudnia 2024 r.
- Ochrona dzieci przed przemocą domową wspólnym obowiązkiem. 11.12.2024 r., zorganizowana przez Fundację ETOH.

Członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego i grup diagnostyczno-pomocowych uczestniczyli w superwizji i spotkaniach grupy wsparcia (15 osób):

- dwie 8 godzinne superwizje dla członków Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej i grup diagnostyczno-pomocowych,
- 6 godzinna superwizja grupowa organizowana przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Bełchatowie,
- brali udział w 10 comiesięcznych spotkaniach grupy wsparcia dla specjalistów pracujących w obszarze przeciwdziałania przemocy, organizowanej przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie.

X. Podsumowanie

Przemoc jest zjawiskiem występującym w rodzinach o różnym statusie materialnym i społecznym. Wzrasta liczba rodzin, w których była prowadzona procedura, nie objętych wcześniej pomocą społeczną. Zauważalny jest wzrost rodzin o wysokim statusie materialnym i społecznym. Często problemem współistniejącym z przemocą jest alkohol i środki psychoaktywne. Problem ten dotyczy nie tylko osób stosujących przemoc, ale także doznających lub obie strony jednocześnie. Nie ma jednego rozwiązania problemu przemocy, ponieważ każda rodzina jest inna, różni są jej członkowie, mają inne potrzeby. Rozwiązywanie problemu przemocy domowej jest skuteczne jedynie dzięki efektywnej współpracy różnych służb i instytucji działających w tym obszarze. Żadna z instytucji działających w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej nie jest w stanie powstrzymać i rozwiązać problemu przemocy, ograniczając się tylko do własnych kompetencji, uprawnień i narzędzi. Skuteczne rozwiązywanie problemu wymaga korzystania z różnych obszarów wiedzy i umiejętności. Podstawowym i nadrzędnym celem podejmowanych działań jest zatrzymanie przemocy oraz psychoedukacja osób uwięzionych w przemoc. Dzięki możliwości współpracy interdyscyplinarnej, możliwe jest postawienie trafnej diagnozy i wprowadzenie kompleksowych działań pomocowych jak również karnych wobec osób stosujących przemoc domową.

Przemoc jako zjawisko jest jednym z najtrudniejszych obszarów do pracy ponieważ wymaga holistycznego podejścia do problemu - zdiagnozowanie źródła zachowań przemocowych i wyeliminowanie ich poprzez postawienie trafnej diagnozy i opracowanie skutecznego planu pracy z rodziną, dzięki czemu możliwe będzie podjęcie adekwatnej pracy psychologicznej/terapeutycznej i zatrzymanie przemocy. Z uwagi na powyższe, konieczna jest systematyczna superwizja oraz regularne szkolenia dla przedstawicieli służb pomocowych, również jako czynnika chroniącego przed wypaleniem zawodowym oraz minimalizowaniem kosztów psychologicznych ponoszonych w związku z wykonywaną pracą zawodową.

